

Завод за јавно здравље Лесковац

16000 Лесковац, Максима Ковачевића 11

E-mail: info@zzjzle.org.rs

Тел.: 016/245-219; 241-042; Факс: 016/244-910

CENTAR ZA ANALIZU, PLANIRANJE,
ORGANIZACIJU ZDRAVSTVENE ZAŠTITE,
INFORMATIKU I BIostatistiku U ZDRAVSTVU

ANALIZA RADA
PRIMARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE JABLANIČKOG OKRUGA
(DOMOVI ZDRAVLJA)
U 2017. GODINI

LESKOVAC, JUN 2018. GODINE

Завод за јавно здравље Лесковац

16000 Лесковац, Максима Ковачевића 11

E-mail: info@zzjzle.org.rs

Тел.: 016/245-219; 241-042; Факс: 016/244-910

A N A L I Z A   R A D A
PRIMARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE JABLANIČKOG OKRUGA
(DOMOVI ZDRAVLJA)
U 2017. GODINI

UVOD

U skladu sa preporukama iz Odluke o kriterijumima i merilima za raspoređivanje sredstava i ugovaranje poslova od opšteg interesa u zdravstvenoj zaštiti u 2017. godini urađena je Analiza rada Domova zdravlja Jablaničkog okruga (primarna zdravstvena zaštita) za 2017. godinu.

U okviru Analize, obrađeno je više podataka (u skladu sa uputstvom iz Odluke), kao što su:

- organizacija;
- obezbeđenost;
- rad i korišćenje primarne zdravstvene zaštite (PZZ);
- ispunjenost standarda mera izvršenja:
  - . izabrani lekar, broj pregleda po 1 lekaru ...;
  - . broj zaposlenih lekara, medicinskih tehničara i nemedicinskog kadra;
- broj laboratorijskih analiza (hematoloških, biohemijskih, urin) i
- broj usluga HMP (teren, ambulanta i broj usluga prevoza pacijenata).

U primarnoj zdravstvenoj zaštiti analiziran je rad evidentiran od strane službi domova zdravlja (zdravstvena zaštita dece; zdravstvena zaštita školske dece; zdravstvena zaštite žena; zdravstvena zaštita odraslih; hitna medicinska pomoć; kućno lečenje i medicinska nega (i u okviru zdravstvene zaštite odraslih); polivalentna patronažna služba; radiološka dijagnostika; laboratorijska dijagnostika; fizikalna medicina i rehabilitacija; specijalističkokonsultativna služba- interna medicina, oftalmologija, otorinolaringologija, psihijatrija, pneumoftiziologija i stomatološka zdravstvena zaštita.

ORGANIZACIJA

Primarna zdravstvena zaštita pruža se u svih pet domova zdravlja, za šest opština (pet opština i grad Leskovac) Jablaničkog okruga.

Prema podacima Republičkog Zavoda za statistiku, procenjeni broj stanovnika u 2016. godini na području Jablaničkog okruga, iznosio je 205400(4291manje u odnosu na procenu iz prethodne godine). Posmatrano po dobnim grupama, kontigent lica starih od 0-6 godina procenjen je na 10420 ili 5,07% od ukupnog. Broj lica od 7-19 godina iznosio je 28077 (13,67%), od 20-64 godine iznosio je 124120 (60,43%), od 65 i više godina iznosio je 41073 (20,00%). Broj žena od 15 i više godina iznosio je 88786 (43,23% od ukupne populacije). U tabeli 1.E.1-6 i 1a.A-E.6 data je struktura osiguranika po istim dobnim grupama a na osnovu koje je planirana primarna zdravstvena zaštita u 2017. godini. Ukupno, veći je broj osiguranika od procenjenog za 1931 (+ 0,94% u odnosu na procenjeni broj).

U daljem tekstu dat je organizacioni prikaz domova zdravlja Jablaničkog upravnog okruga i oblasti iz kojih pružaju primarnu zdravstvenu zaštitu.

DZ Bojnik obavlja zdravstvenu delatnost iz oblasti primarne zdravstvene zaštite kao samostalna zdravstvena ustanova za teritoriju opštine Bojnik.

Organizaciono, u samostalnom DZ Bojnik odgovarajuće službe pružale su zdravstvenu zaštitu, čime su pokrivena sledeće oblasti:

- zdravstvena zaštita dece predškolskog uzrasta;
- zdravstvena zaštita dece školskog uzrasta;
- zdravstvena zaštita žena;
- zdravstvena zaštita odraslog stanovništva u punktovima:
  - ZA Bojnik,
  - ZS Kosančić,
  - ZA Lapotince,
  - ZA Gornje Konjuvce,
  - ZA Gornji Brestovac i
  - ZA Orane;
- kućno lečenje i nega (u okviru zdravstvene zaštite odraslog stanovništva);
- hitna medicinska pomoć (u okviru zdravstvene zaštite odraslog stanovništva);
- polivalentna patronaža;
- laboratorijska dijagnostika;
- radiološka dijagnostika (kadar drugih zdravstvenih ustanova dok je lekar na specijalizaciji);
- specijalističko konsultativna delatnost:
  - interna medicina;
  - (zaštita mentalnog zdravlja, oftalmologija, ORL, pneumoftziologija i fizikalna medicina i rehabilitacija (po Ugovoru o dopunskom radu) - kadar drugih zdravstvenih ustanova);
- stomatološka zdravstvena zaštita:
  - preventivna i dečja stomatologija,
  - stomatološka zaštita odraslog stanovništva.

DZ Vlasotince ima složenu organizacionu formu. Obavlja zdravstvenu delatnost iz oblasti primarne zdravstvene zaštite kao samostalna zdravstvena ustanova za teritoriju opštine Vlasotince i opštine Crna Trava (preko DZ Vlasotince i OOZZ Crna Trava).

Organizaciono, u samostalnom DZ Vlasotince odgovarajuće službe pružale su zdravstvenu zaštitu iz sledećih oblasti (za potrebe opština Vlasotince i Crna Trava):

- zdravstvena zaštita dece predškolskog uzrasta;
- zdravstvena zaštita dece školskog uzrasta;
- zdravstvena zaštita žena;
- zdravstvena zaštitu odraslog stanovništva u punktovima:
  - ZA Vlasotince,
  - ZA Svođe,
  - ZA Prisjan,
  - ZA Tegošnica,
  - ZA Lomnica (3x nedeljno),
  - ZA Lopušnja (2x nedeljno),
  - ZA Orašje (2x nedeljno),
  - ZA Stajkovce (2x nedeljno),
  - ZA Dadince (1x nedeljno, 1/2 r.v.).
- hitna medicinska pomoć;
- kućno lečenje i nega;
- polivalentna patronažna služba;
- laboratorijska dijagnostika;
- rendgen i ultrazvučna dijagnostika;
- Specijalističko konsultativna delatnost: DZ Vlasotince i OOZZ Crna Trava
  - fizikalna medicina i rehabilitacija,
  - interna medicina,
  - dermatovenerologija,
  - (zaštita mentalnog zdravlja, oftalmologija, ORL, pneumoftiziologija - kadar drugih zdravstvenih ustanova);
- stomatološka zdravstvena zaštita:
  - preventivna i dečja stomatologija,
  - stomatološka zaštita odraslog stanovništva.

U OOZZ Crna Trava odgovarajuće službe pružale su zdravstvenu zaštitu iz sledećih oblasti:

- zdravstvena zaštita odraslog stanovništva (i zdravstvena zaštita dece školskog uzrasta) u punktovima:
  - ZA Crna Trava,
  - ZA Sastav Reka,
  - ZA Gradska,
  - ZA Preslap (1x nedeljno) i
  - ZA Kalna (1x nedeljno);
- kućno lečenje i nega (u okviru zdravstvene zaštite odraslog stanovništva);
- hitna medicinska pomoć (u okviru zdravstvene zaštite odraslog stanovništva);
- polivalentna patronaža;
- laboratorijska dijagnostika.

DZ Lebane obavlja zdravstvenu delatnost iz oblasti primarne zdravstvene zaštite kao samostalna zdravstvena ustanova za teritoriju opštine Lebane.

Organizaciono, u samostalnom DZ Lebane odgovarajuće službe pružale su zdravstvenu zaštitu iz sledećih oblasti:

- zdravstvena zaštita dece predškolskog uzrasta;
- zdravstvena zaštita dece školskog uzrasta;
- zdravstvena zaštita žena;
- zdravstvena zaštitu odraslog stanovništva u punktovima:
  - ZA Lebane,
  - ZS Bošnjace,
  - ZA Popovce (2x nedeljno),
  - ZA Prekopčelice (2x nedeljno),
  - ZA Buvce (1x nedeljno),
  - ZA Slišane (2x nedeljno), i
  - ZA Klajić (2x nedeljno);
- hitna medicinska pomoć;
- kućno lečenje i nega (u okviru zdravstvene zaštite odraslog stanovništva);
- polivalentna patronažna služba;
- laboratorijska dijagnostika;
- rendgen i ultrazvučna dijagnostika;
- specijalističko konsultativna delatnost:
  - fizikalna medicina i rehabilitacija (po Ugovoru o dopunskom radu),
  - (zaštita mentalnog zdravlja - kadar drugih zdravstvenih ustanova),
  - oftalmologija,
  - otorinolaringologija,
  - interna medicina,
  - (pneumoftiziološka zaštita - kadar drugih zdravstvenih ustanova),
  - (dermatovenerologija- kadar drugih zdravstvenih ustanova, Opšta bolnica Leskovac);
- stomatološka zdravstvena zaštita:
  - preventivna i dečja stomatologija,
  - stomatološka zaštita odraslog stanovništva.

Dom zdravlja Leskovac obavlja zdravstvenu delatnost iz oblasti primarne zdravstvene zaštite kao samostalna zdravstvena ustanova za teritoriju opštine (grada) Leskovac. Ima složenu organizacionu formu. Čine ga tri ogranka osnovne zdravstvene zaštite i to OOZZ Leskovac, OOZZ Vučje i OOZZ Grdelica. Karakteristično je da ogranci sa neznatnim teritorijalnim izmenama pokrivaju teritorije nekadašnjih opština, koje su integrisane u opštinu Leskovac (sada grad Leskovac). Postojala je inicijativa građana opštine ka dezintegraciji i ponovnom formiranju nekadašnjih opština, iz pre svega praktičnih razloga.

Organizaciono, DZ Leskovac, OOZZ Leskovac u svom sastavu ima odgovarajuće službe za pružanje zdravstvene zaštite iz sledećih oblasti:

- zdravstvena zaštita dece predškolskog uzrasta;
- zdravstvena zaštita dece školskog uzrasta;
- zdravstvena zaštita žena;
- zdravstvena zaštita odraslog stanovništva u punktovima:

- ZA u gradu Leskovcu, broj 1, 2, 3 i 4,
- ZS Brestovac,
- ZA Pečenjevce,
- ZA Manojlovce,
- ZA Belanovce,
- ZA Turekovac,
- ZA Guberevac,
- ZA Donje Brijanje,
- ZA Donja Jajina,
- ZA Razgojna,
- ZA Orašac,
- ZA Jašunja,
- ZA Oraovica,
- ZA Donja Lokošnica,
- ZA Bogojevce,
- ZA Babičko,
- ZA Draškovac,
- ZA Bobište,
- ZA Nakrivanj i
- ZA Lipovica (uslovno);
- kućno lečenje i nega;
- hitna medicinska pomoć;
- polivalentna patronažna služba;
- sportska medicina;
- laboratorijska dijagnostika;
- rendgen i ultrazvučna dijagnostika;
- (specijalističko konsultativna delatnost: fizikalna medicina i rehabilitacija, zaštita mentalnog zdravlja, oftalmologija, otorinolaringologija, interna medicina, dermatovenerologija i pneumoftiziologija – obavlja kadar Opšte bolnice Leskovac) i
- stomatološka služba:
  - preventivna i dečja stomatologija,
  - ortopedija vilica,
  - stomatološka zaštita odraslog stanovništva,
  - protetika,
  - parodontologija i oralna medicina,
  - bolesti zuba sa endodoncijom,
  - oralna hirurgija i radiološka dijagnostika (u stomatologiji).

DZ Leskovac, OOZZ Vučje organizaciono, u svom sastavu ima odgovarajuće službe za pružanje zdravstvene zaštite iz sledećih oblasti:

- zdravstvena zaštita dece predškolskog uzrasta;
- zdravstvena zaštita dece školskog uzrasta;
- zdravstvena zaštita žena;
- zdravstvena zaštita odraslog stanovništva u punktovima:
  - ZA Vučje,
  - ZA Strojkovce,

- ZA Miroševce,
- ZA Barje,
- ZA Bunuški Čifluk,
- ZA Nakrivan,
- ZA Gornja Jajina i
- ZA Oruglica.
- kućno lečenje i nega (u okviru zdravstvene zaštite odraslog stanovništva);
- hitna medicinska pomoć (u okviru zdravstvene zaštite odraslog stanovništva);
- polivalentna patronažna služba;
- laboratorijska dijagnostika;
- (specijalističko konsultativna delatnost: interna medicina - obavlja kadar Opšte bolnice Leskovac) i
- stomatološka zdravstvena zaštita:
  - preventivna i dečja stomatologija,
  - stomatološka zaštita odraslog stanovništva.

DZ Leskovac, OOZZ Grdelica organizaciono, u svom sastavu ima odgovarajuće službe za pružanje zdravstvene zaštite iz sledećih oblasti:

- zdravstvena zaštita dece predškolskog uzrasta;
- zdravstvena zaštita dece školskog uzrasta;
- zdravstvena zaštita žena;
- zdravstvena zaštita odraslog stanovništva u punktovima:
  - ZA Grdelica,
  - ZS Predejane,
  - ZA Grabovnica,
  - ZA Velika Kopašnica,
  - ZA Sejanica i
  - ZA Tulovo.
- kućno lečenje i nega (u okviru zdravstvene zaštite odraslog stanovništva);
- hitna medicinska pomoć (u okviru zdravstvene zaštite odraslog stanovništva);
- polivalentna patronažna služba;
- laboratorijska dijagnostika;
- specijalističko konsultativna delatnost - interna medicina (obavlja kadar Opšte bolnice Leskovac) i
- stomatološka zdravstvena zaštita:
  - preventivna i dečja stomatologija,
  - stomatološka zaštita odraslog stanovništva.

DZ Medveđa obavlja zdravstvenu delatnost iz oblasti primarne zdravstvene zaštite kao samostalna zdravstvena ustanova za teritoriju opštine Medveđa.

Organizaciono, u samostalnom DZ Medveđa odgovarajuće službe pružale su zdravstvenu zaštitu iz sledećih oblasti:

- zdravstvena zaštita dece predškolskog uzrasta;
- zdravstvena zaštita dece školskog uzrasta;
- zdravstvena zaštita žena;

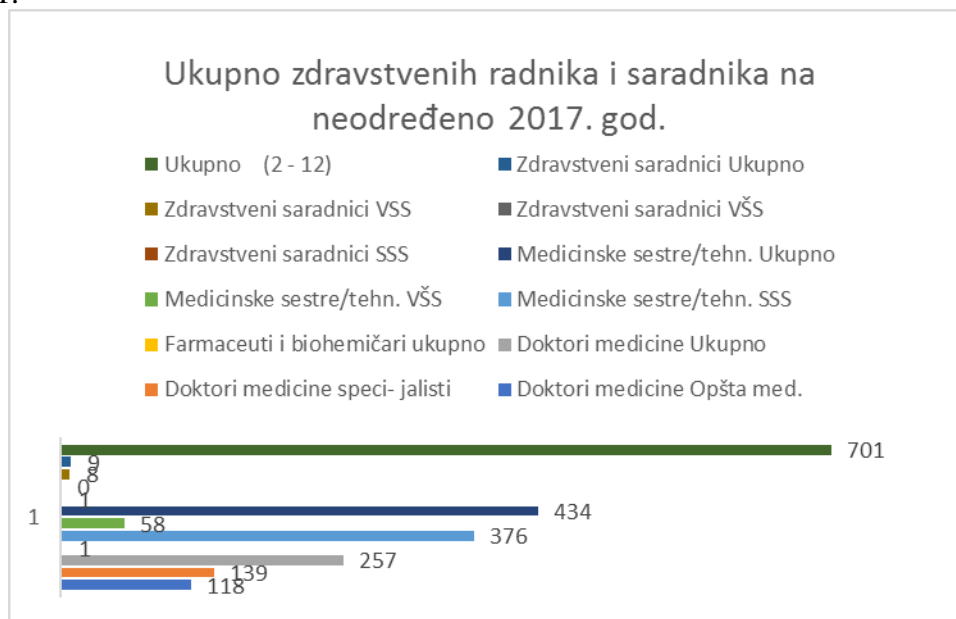
- zdravstvena zaštitu odraslog stanovništva u punktovima:
  - ZA Medveđa,
  - ZS Sijarinska Banja,
  - ZA Tulare,
  - ZA Lece,
  - ZA Ravna Banja,
  - ZA Bučumet i
  - ZA Retkocer;
- kućno lečenje i nega (u okviru zdravstvene zaštite odraslog stanovništva);
- hitna medicinska pomoć (u okviru zdravstvene zaštite odraslog stanovništva);
- polivalentna patronažna služba;
- laboratorijska dijagnostika;
- radiološka dijagnostika (kadar drugih zdravstvenih ustanova do povratka lekara sa specijalizacije);
- specijalističko konsultativna delatnost:
  - interna medicina(po Ugovoru o dopunskom radu);
  - (zaštita mentalnog zdravlja, oftalmologija, ORL, pneumoftiziologija, dermatovenerologija i fizikalna medicina i rehabilitacija - kadar drugih zdravstvenih ustanova);
- stomatološka zdravstvena zaštita:
  - preventivna i dečja stomatologija,
  - stomatološka zaštita odraslog stanovništva.

OBEZBEDENOST

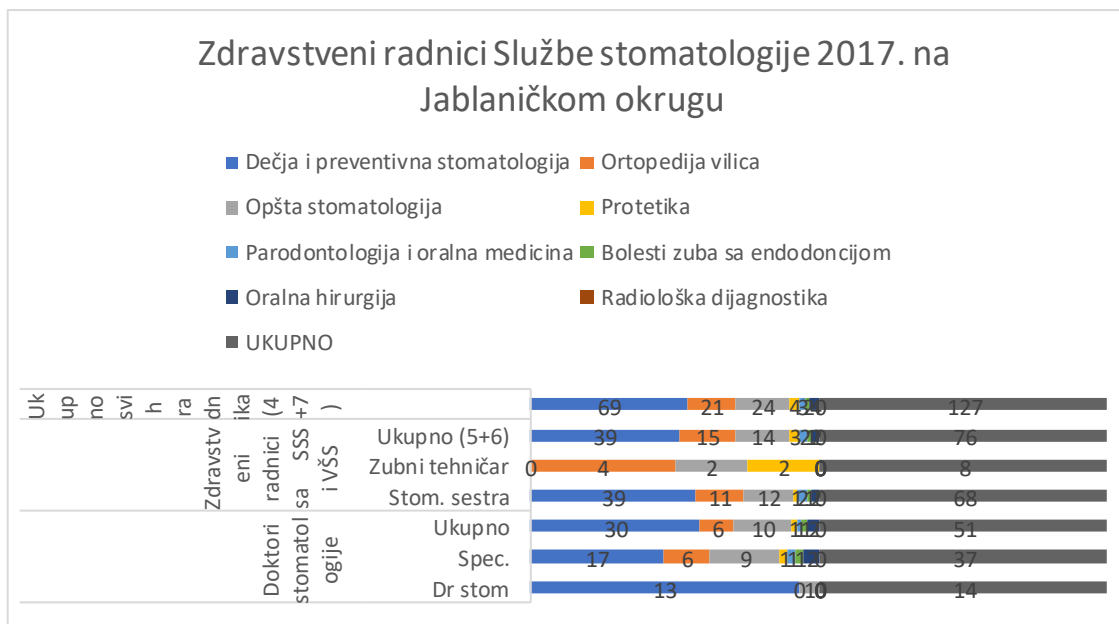
Domovi zdravlja Jablaničkog okruga u predviđenim oblastima - službama zdravstvene zaštite u 2017. godini ukupno su imali (obezbedili) sledeći kadar (Grafik br. 1.): 257 doktora medicine, 434 zdravstvena radnika sa VŠS i SSS, 9 zdravstvenih saradnika (sa VSS, VŠS i SSS), 1 farmaceut, 51 doktora stomatologije, 76 stomatološke sestre i zubne tehničare (Grafik br. 2.), 74 administrativna, 115 tehničkih i pomoćnih radnika i 46 vozača HMP i sanitetskog prevoza (Grafik br. 3.) ili ukupno 1063 radnika. U odnosu na 2016. godinu manji je broj doktora medicine za 23, medicinskih sestara/tehničara sa VŠS i SSS za 13 i zdravstvenih saradnika za 5 a veći za 1 farmaceuta. Manji je broj doktora stomatologije za 5 i stomatoloških sestara i zubnih tehničara za 5 izvršilaca. Kod nemedicinskog kadra manji je broj administrativnih radnika za 13 a tehničkih i pomoćnih radnika za 12.

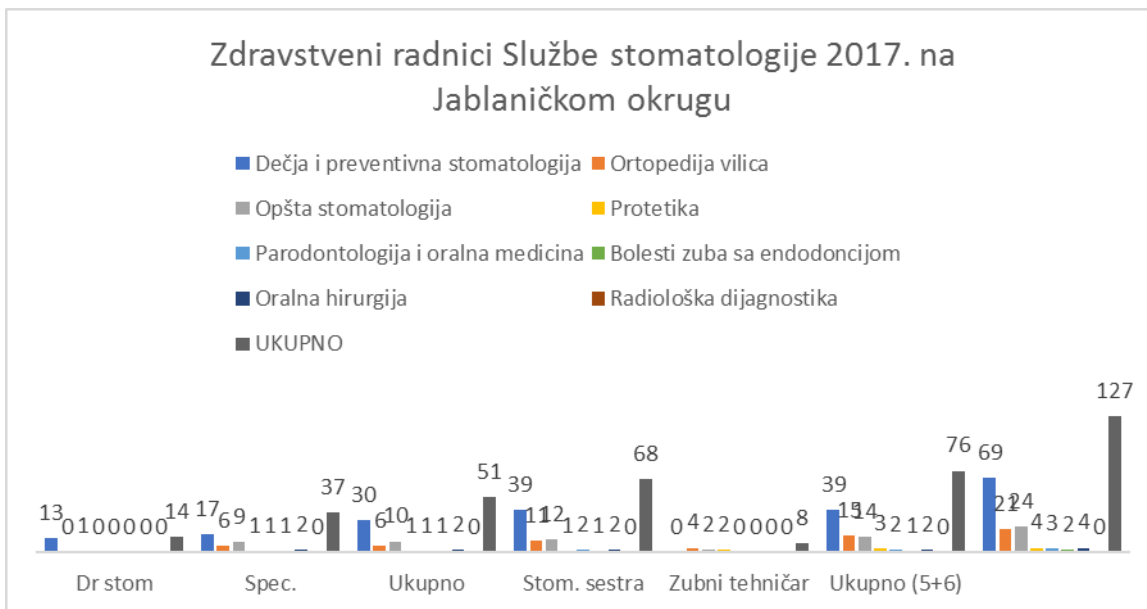

Grafik br. 1.

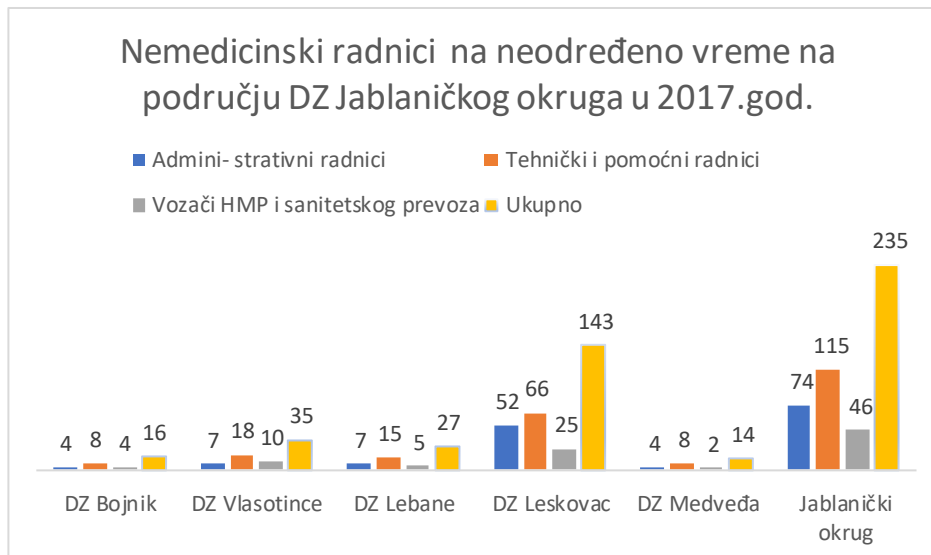

Grafik br. 2.

Grafik br. 3.

Po oblastima PZZ stanje je bilo sledeće:

Zdravstvena zaštita dece predškolskog uzrasta

U 2017. godini u oblasti zdravstvene zaštite dece predškolskog uzrasta (tabela broj 2.E.6, 5.E.1-6(1), 5.A-E.1-6(1) i 6.E.1-6(1)) radilo je 24 doktora medicine (od toga 20 je specijalista) i 32 medicinske sestare- tehničara, 1,33 po lekaru. Broj dece osiguranika po 1

lekaru iznosio je 455,88 a po 1 medicinskoj sestri- tehničaru 341,91. U odnosu na 2016. godinu broj doktora je veći za 1 a broj medicinskih sestara- tehničara sa VŠS i SSS manji je za 3. Obezbeđenost je približno ista u poslednjih 5 godina, zavisno od demografije i broja izvršilaca.

Zdravstvena zaštita dece školskog uzrasta

U 2017. godini u oblasti zdravstvene zaštite dece školskog uzrasta je 19 doktora medicine (od toga 9 je specijalista) i 29 medicinskih sestara- tehničara, 1,53 po 1 lekaru. Broj dece i omladine - osiguranika po 1 lekaru iznosio je 1275,47 a po 1 medicinskoj sestri - tehničaru 835,66. U odnosu na 2016. godinu manji je broj doktora medicine za 4 a veći je broj medicinskih sestara - tehničara sa VŠS i SSS za 2. Obezbeđenost je približno ista u poslednjih 5 godina, zavisno od demografije i broja izvršilaca.

Zdravstvena zaštita žena

U 2017. godini u oblasti zdravstvene zaštite žena radilo je 18 doktora medicine (od toga 13 specijalista) i 21 medicinska sestra - tehničar, 1,17 po lekaru. Broj žena osiguranika po 1 lekaru iznosio je 5125,56 a po 1 medicinskoj sestri - tehničaru 4393,33. U odnosu na 2016. godinu broj doktora medicine veći je za 2 a broj medicinskih sestara- tehničara sa VŠS i SSS (babica) ostao je nepromenjen. Obezbeđenost je približno ista u poslednjih 5 godina, zavisno od demografije i broja izvršilaca.

Zdravstvena zaštita odraslog stanovništva

U 2017. godini u oblasti zdravstvene zaštite odraslog stanovništva radilo je 121 doktora medicine, od toga 46 je specijalista i 160 medicinskih sestara- tehničara, 1,32 po lekaru. Broj odraslih osiguranika po 1 lekaru iznosio je 1422,78 a po 1 medicinskoj sestri - tehničaru 1075,98. U odnosu na 2016. godinu broj doktora medicine je manji za 12 a broj medicinskih sestara- tehničara sa VŠS i SSS je veći za 3 izvršioca. Obezbeđenost je približno ista u poslednjih 5 godina, zavisno od demografije i broja izvršilaca.

Hitna medicinska pomoć

U 2017. godini u oblasti hitne medicinske pomoći obavljala se u okviru zdravstvene zaštite odraslih (opšta medicina) u DZ Bojnik i DZ Medveđa a kao samostalna služba postoji (u skladu sa Pravilnikom) u DZ Vlasotince i DZ Leskovac a u DZ Lebane postoji kao samostalna služba ali za to normativno ne ispunjava propisane uslove. Ukupan kadar iznosio je: 36 doktora medicine, od toga 18 je specijalista i 43 medicinske sestre- tehničara sa VŠS i SSS, 1,19 po lekaru. U odnosu na 2016. godinu kadar je smanjen za 8 doktora medicine i 13 medicinskih sestara- tehničara. Obezbeđenost je nešto manja u poslednjoj godini, dok je u prethodnih 4 približno ista, zavisno od demografije i broja izvršilaca.

Kućno lečenje i nega

U 2017. godini kućnog lečenja i nege obavlja se u okviru zdravstvene zaštite odraslih (opšta medicina) u DZ Bojnik, DZ Lebane i DZ Medveđa a kao služba postoji (u skladu sa Pravilnikom) u DZ Vlasotince (pri HMP) i DZ Leskovac. Ukupan kadar iznosio je: 8 doktora medicine, od toga 2 su specijaliste i 29 medicinskih sestara- tehničara, 3,62 po lekaru. U odnosu na 2016. godinu, kadar je smanjen za 1 doktora medicine a uvećan za 3 medicinske sestre - tehničara sa VŠS i SSS. Obezbeđenost je približno ista u poslednjih 5 godina, zavisno od demografije i broja izvršilaca.

Polivalentno patronažna služba

U 2017. godini u oblasti rada polivalentne patronaže - radilo je 43 patronažnih sestara (9 sa VŠS). U odnosu na 2016. godinu ukupno broj patronažnih sestara smanjen je za 3 izvršioca. Broj osiguranika po 1 patronažnoj sestri- tehničaru iznosio je 4821,65. Obezbeđenost je približno ista u poslednjih 5 godina, zavisno od demografije i broja izvršilaca.

Rendgen i ultrazvučna dijagnostika

U 2017. godini u oblasti rendgen i ultrazvučne dijagnostike - radilo je 8 doktor medicine (6 specijalista) i 12 radiološki tehničar, 1,50 po lekaru. U odnosu na 2016. godinu kadar je ostao nepromenjen. Obezbeđenost je približno ista u poslednjih 5 godina, zavisno od demografije i broja izvršilaca.

Laboratorijska dijagnostika

U 2017. godini u oblasti laboratorijske dijagnostike - radilo je 7 doktor medicine specijalista i 42 laboratorijska tehničara, 6,00 po lekaru. U odnosu na 2016. godinu kadar kod doktora medicine ostao je nepromenjen a uvećan je za 1 laboratorijskog tehničara. Obezbeđenost je približno ista u poslednjih 5 godina, zavisno od demografije i broja izvršilaca.

Specijalističko konsultativna delatnost:

Interna medicina

U 2017. godini u oblasti interne medicine - iz ove oblasti sopstvenim kadrom pružaju se usluge u DZ Bojnik, DZ Vlasotince, DZ Lebane i DZ Medveđa a za potrebe DZ Leskovac to čini Opšta bolnica Leskovac. Angažovano je ukupno 6 doktora medicine (6 specijalista) i 8 medicinske sestra- tehničar, 1,14 po lekaru. U odnosu na 2016. godinu kadar je smanjen za 1 doktora medicine a uvećan za 1 medicinsku sestru - tehničara sa VŠS i SSS. Obezbeđenost je približno ista u poslednjih 5 godina, zavisno od demografije i broja izvršilaca.

Pneumoftiziološka zaštita

U 2017. godini iz oblasti pneumoftizilogije usluge nisu pružane ni u jednom domu zdravlja. U odnosu na 2016. godinu kadar je smanjen za 1 doktor medicine, specijaliste i 1 medicinsku sestru- tehničara i on više ne postoji na nivou domova zdravlja. Potrebe svih domova zdravlja zadovoljava kadar Opšte bolnice Leskovac, gde je i iskazana realizacija.

Oftalmologija

U 2017. godini u oblasti oftalmologije sopstvenim kadrom pružane su usluge samo u DZ Lebane a u ostalim preko kadra Opšte bolnice Leskovac, upućivanjem pacijenata u ovu zdravstvenu ustanovu u kojoj je i iskazan rad. Kadar čini 1 doktor medicine, specijalista oftalmolog i 1 medicinska sestra- tehničar, 1,00 po lekaru. U odnosu na 2016. godinu kadar je nepromenjen. Obezbeđenost je ista u poslednjih 5 godina.

Otorinolaringologija

U 2017. godini u oblasti otorinolaringologije - iz ove oblasti sopstvenim kadrom pružaju se usluge u DZ Lebane a u ostalim preko kadra Opšte bolnice Leskovac, upućivanjem pacijenata u ovu zdravstvenu ustanovu u kojoj je i iskazan rad. Ukupno je angažovan 1 doktora

medicine, specijalista i 1 medicinska sestra- tehničar, 1,00 po lekaru. U odnosu na 2016. godinu kadar je ostao nepromenjen. Obezbeđenost je ista u poslednjih 5 godina.

Zaštita mentalnog zdravlja

U 2017. godini u oblasti zaštite mentalnog zdravlja sopstvenim kadrom ne pružaju se usluge u domovima zdravlja Jablaničkog upravnog okruga. To se čini preko kadra Opšte bolnice Leskovac, upućivanjem pacijenata u ovu zdravstvenu ustanovu u kojoj je i iskazan rad. U odnosu na 2016. godinu stanje je nepromenjeno.

Fizikalna medicina i rehabilitacija

U 2017. godini u oblasti fizikalne medicine i rehabilitacije sopstvenim kadrom pružaju se usluge u DZ Vlasotince. Kadar na kraju godine čini 1 doktor medicine, specijalista fizikalne medicine i rehabilitacije i 2 (1 je u DZ Lebane) fizioterapeutska tehničara, 2,00 po lekaru. U odnosu na 2016. godinu kadar je nepromenjen. Za ostale domove zdravlja usluge se realizuju preko kadra Opšte bolnice Leskovac, upućivanjem pacijenata u ovu zdravstvenu ustanovu u kojoj je i iskazan rad a za DZ Medveđa u Specijalnoj bolnici "Gejzer" u Sijarinskoj Banji ili preko Ugovora o dopunskom radu. Obezbeđenost je ista u poslednje 2 godine.

Dermatovenerologija

U 2017. godini u oblasti dermatovenerologije - iz ove oblasti sopstvenim kadrom pružaju se usluge samo u DZ Vlasotince. Ukupno je angažovan 1 doktora medicine, specijalista i 1 medicinska sestra - tehničar, 1,00 po lekaru. U odnosu na 2016. godinu kadar je ostao nepromenjen. Obezbeđenost je približno ista u poslednjih 5 godin. Za ostale domove zdravlja usluge iz ove oblasti realizovane su preko kadra Opšte bolnice Leskovac, upućivanjem pacijenata u ovu zdravstvenu ustanovu u kojoj je i iskazan rad.

Stomatološka zdravstvena zaštita

U 2017. godini u oblasti stomatološke zdravstvene zaštite - radio je ukupno 51 doktor stomatologije, od toga 37 specijalista, 8 stomatoloških tehničara i 68 stomatoloških sestara - tehničara (asistenti), sa odnosom 0,16 i 1,33 ili ukupno 1,49 po stomatologu. U odnosu na 2016. godinu manji je broj doktora stomatologije za 5, stomatoloških tehničara za 11 a veći je broj stomatoloških sestara za 6. Obezbeđenost je približno ista u odnosu na poslednje 3- 4 godine.

RAD I KORIŠĆENJE PRIMARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Zdravstvena zaštita dece predškolskog uzrasta

U 2017. godini kod zdravstvene zaštite dece predškolskog uzrasta, ukupno je realizovan 111751 kurativi pregled (od toga je 79770 prvih a 31981 ponovni) i 33192 preventivna pregleda ili ukupno 144943 pregleda, što je 6039,3 pregleda po lekaru. Indeks broja prvih pregleda prema broju ponovnih pregleda (poseta) iznosio je 2,49 (veći je broj prvih poseta od ponovnih). Broj usluga (ukupno) medicinskih sestara - tehničara iznosio je 34059 (prosečno 0641,34 po 1 medicinskoj sestri - tehničaru).

Zdravstvena zaštita dece školskog uzrasta i studenata

U 2017. godini kod zdravstvene zaštite dece školskog uzrasta i studenata, ukupno je realizovano 102689 kurativnih poseta (pregledi lekara, od toga 77117 prvih i 25572 ponovne) i 22101 preventivni pregled ili ukupno 124790 pregleda, što je 6567,89 pregleda (poseta) po lekaru. Indeks broja prvih poseta prema broju ponovnih poseta iznosio je 3,02 (veći je broj prvih poseta od ponovnih). Broj usluga (ukupno) medicinskih sestara - tehničara iznosio je 21546 (prosečno 742,97 po 1 medicinskoj sestri - tehničaru).

Zdravstvena zaštita žena

U 2017. godini kod zdravstvene zaštite žena, ukupno je realizovano 90168 kurativnih poseta (pregledi lekara, od toga 22982 prve i 10856 ponovnih) i 44876 preventivnih pregleda ili ukupno 90168 pregleda, što je 5009,3 pregleda (poseta) po lekaru. Indeks broja prvih poseta prema broju ponovnih poseta iznosio je 2,12 (veći je broj prvih poseta od ponovnih). Broj usluga (ukupno) medicinskih sestara - tehničara iznosio je 18438 (prosečno 878,00 po 1 medicinskoj sestri - tehničaru).

Zdravstvena zaštitu odraslog stanovništva

U 2017. godini kod zdravstvene zaštite žena, ukupno je realizovano 820396 kurativnih poseta (pregledi lekara, od toga 325856 prvih i 449655 ponovnih) i 44885 preventivnih pregleda ili ukupno 820396 pregleda, što je 6780,1 pregled (poseta) po lekaru. Indeks broja prvih poseta prema broju ponovnih poseta iznosio je 0,72 (manji je broj prvih poseta od ponovnih). Broj usluga (ukupno) medicinskih sestara - tehničara (babica) iznosio je 352372 (prosečno 2202,33 po 1 medicinskoj sestri - tehničaru).

Hitna medicinska pomoć

U hitnoj medicinskoj pomoći u 2017. godini ukupno je obavljeno 81055 pregleda (van zdravstvene ustanove i u zdravstvenoj ustanovi) ili prosečno 2251,53 po lekaru i 90111 dijagnostičko terapijska usluga medicinskih sestara - tehničara. Prosečan broj usluga po 1 medicinskoj sestri - tehničaru iznosio je 2095,60. Sanitetskim prevozom realizovano je pređenih 1402410 km.

Kućno lečenje i nega

Kod ovog oblika zdravstvene zaštite u 2017. godini, ukupno je pruženo 24319 pregleda lekara (3039,85 po lekaru) i 81224 dijagnostičko terapijska usluga medicinskih sestara - tehničara (prosečno 2800,83 po 1 medicinskoj sestri - tehničaru).

Polivalentna patronažna služba

Polivalentna patronažna služba u 2017. godini, ukupno je obavila 56145 patronažnih poseta, što je 1305,70 poseta po 1 patronažnoj sestri.

Laboratorijska dijagnostika

Laboratorijska dijagnostika u 2017. godini imala je realizaciju od 1264857 analiza. Broj obavljenih analiza po 1 izvršiocu sa VSS iznosio je 180693,85 a po 1 izvršiocu sa VŠS ili SSS 30115,64 analize. Realizacija opšte laboratorijskih usluga iznosila je 205018 ili svih usluga 1469875 usluga.

Rendgen i ultrazvučna dijagnostika

Rendgen dijagnostika u 2017. godini imala je realizaciju od ukupno 47874 usluga, od toga 31017 radioloških i 16857 ultrazvučnih usluga. Ukupno, prosečan broj usluga (radiologija) po lekaru iznosio je 3752,12 usluge a po 1 radiološkom tehničaru 2584,75 usluga. Ukupno, prosečan broj usluga (ultrazvuk) po lekaru iznosio je 2107,12 usluga a po 1 radiološkom tehničaru 1404,75 usluga.

Specijalističko konsultativna delatnost:

Interna medicina

Kod zdravstvene zaštite iz oblasti interne medicine u 2017. godini iskazan je rad svih domova zdravlja osim DZ Leskovac koga svojim radom pokriva Opšta bolnica Leskovac. Ukupno je obavljeno 17607 specijalističko - konsultativnih pregleda (2515,29 po lekaru specijalisti). Pružene su 16573 dijagnostičko terapijske usluge kod ostalih zdravstvenih radnika (2071,63 po 1 medicinskoj sestri- tehničaru).

Pneumoftiziološka zaštita

Kod zdravstvene zaštite iz oblasti pneumoftiziologije u 2017. godini nije iskazan rad domova zdravlja jer svojim radom ovu oblast pokriva Opšta bolnica Leskovac.

Oftalmologija

Kod zdravstvene zaštite iz oblasti oftalmologije u 2017. godini iskazan je rad DZ Lebane. Sve ostale domove zdravlja svojim radom pokriva Opšta bolnica Leskovac. Ukupno je obavljeno 3796 specijalističko - konsultativnih pregleda i 336 dijagnostičko terapijskih usluga ili ukupno 4132 usluge (prosečno toliko po lekaru i po 1 medicinskoj sestri - tehničaru).

Otorinolaringologija

Kod zdravstvene zaštite iz oblasti otorinolaringologije u 2017. godini iskazan je rad DZ Lebane. Sve ostale domove zdravlja svojim radom pokriva Opšta bolnica Leskovac. Ukupno su obavljena 4476 specijalističko - konsultativnih pregleda (193 preventivna, kurativna - prva 3563, kurativna - ponovna 720) i 1814 dijagnostičko terapijske usluge, koliko je i po jednom izvršiocu (lekaru i medicinskoj sestri- tehničaru).

Zaštita mentalnog zdravlja

Kod zdravstvene zaštite iz oblasti zaštite mentalnog zdravlja u 2017. godini sve domove zdravlja svojim radom pokriva Opšta bolnica Leskovac. jer trenutno, svi domovi zdravlja okruga nemaju specijalistički kadar iz ove oblasti.

Fizikalna medicina i rehabilitacija

Kod zdravstvene zaštite iz oblasti fizikalne medicine i rehabilitacije u 2017. godini iskazan je rad DZ Vlasotince i delimični rad DZ Bojnik i DZ Lebane (ugovori o dopunskom radu). Sve ostale domove zdravlja svojim radom pokriva Opšta bolnica Leskovac i Specijalna bolnica za rehabilitaciju "Gejzer" Sijarinska Banja - opština Medveđa. Ukupno je obavljeno 5106 pregled lekara (prosečno 5106 po lekaru specijalisti fizikalne medicine i rehabilitacije) i 56092 fizioterapeutske usluge ili 28046 po fizioterapeutu.

Dermatovenerološka zaštita

Kod zdravstvene zaštite iz oblasti dermatovenerologije u 2017. godini iskazan je rad DZ Vlasotince. Sve ostale domove zdravlja svojim radom pokriva Opšta bolnica Leskovac. Ukupno je obavljeno 2553 specijalističko - konsultativnih pregleda (2553 po lekaru) i 0 dijagnostičko terapijskih usluga kod ostalih zdravstvenih radnika (bez realizacije po 1 medicinskoj sestri- tehničaru).

Stomatološka služba

U stomatološkoj zdravstvenoj zaštiti u 2017. godini ukupno je realizovano 26247 preventivnih pregleda (514,65 po lekaru), 39293 preventivna usluga (770,45 po lekaru) i 18959 zdravstveno vaspitnih usluga (389,39 po lekaru). Kurativnih pregleda je realizovano 16202 ili 317,69 po lekaru. Realizacija terapijskih usluga iznosila je 114601 ili 2247,08 po izvršiocu.

BROJ LABORATORIJSKIH ANALIZA

Kao što je navedeno u poglavlju "Rad i korišćenje primarne zdravstvene zaštite" Laboratorijska dijagnostika u 2017. godini imala je realizaciju od 1264857 analiza. Broj obavljenih analiza po 1 izvršiocu sa VSS iznosio je 180693,85 a po 1 izvršiocu sa VŠS ili SSS 30115,64 analize. Realizacija opšte laboratorijskih usluga iznosila je 205018 ili svih usluga 1469875 usluga.

BROJ USLUGA HITNE MEDICINSKE POMOĆI

Kao što je navedeno u poglavlju "Rad i korišćenje primarne zdravstvene zaštite" u okviru pružanja usluga iz oblasti hitne medicinske pomoći u 2017. godini (tabele broj 2.E.6, 7.E.1-6 i 7a.A-E.6) ukupno je obavljeno 81055 pregleda (van zdravstvene ustanove i u zdravstvenoj ustanovi) ili prosečno 2251,53 po lekaru i 90111 dijagnostičko terapijska usluga medicinskih sestara - tehničara. Prosečan broj usluga po 1 medicinskoj sestri - tehničaru iznosio je 2095,60. Sanitetskim prevozom realizovano je pređenih 1402410 km.

ISPUNJENJE STANDARDA MERA IZVRŠENJA ZA IZABRANOG DOKTORA MEDICINE/STOMATOLOGIJE

Prema Pravilniku o bližim uslovima za obavljanje zdravstvene delatnosti u zdravstvenim ustanovama i drugim oblicima zdravstvene službe ("Sl. Glasnik RS" broj 43/2006., 112/2009., 50/2010., 79/2011., 10/2012., 119/2012., 22/2013. i 16/2018.) dat je prikaz mera izvršenja.

Zdravstvena zaštita dece predškolskog uzrasta

Kod zdravstvene zaštite dece predškolskog uzrasta broj izvršenih usluga po jednom lekaru nešto je niži od broja predviđenog normativom iz Pravilnika o bližim uslovima za obavljanje zdravstvene delatnosti u zdravstvenim ustanovama i drugim oblicima zdravstvene

službe kao i realizacija usluga po jednoj medicinskoj sestari - tehničaru (kadar nije dovoljno iskorišćen).

Zdravstvena zaštita dece školskog uzrasta i studenata

Kod zdravstvene zaštite dece školskog uzrasta i studenata broj izvršenih usluga po jednom lekaru viš je od normativa (kadar je dovoljno iskorišćen) a po jednoj medicinskoj sestari - tehničaru niži je od broja predviđenog normativom (kadar nije dovoljno iskorišćen).

Zdravstvena zaštita žena

Kod zdravstvene zaštite žena broj izvršenih usluga po jednom lekaru znatno je niži od broja predviđenog normativom kao i po jednoj medicinskoj sestari - tehničaru (kadar nije dovoljno iskorišćen).

Zdravstvena zaštitu odraslog stanovništva

Kod zdravstvene zaštite odraslog stanovništva broj izvršenih usluga po jednom lekaru i po jednoj medicinskoj sestari - tehničaru nešto je niži od broja predviđenog normativom (kadar nije dovoljno iskorišćen).

Hitna medicinska pomoć

Kod zdravstvene zaštite iz oblasti hitne medicinske pomoći broj izvršenih usluga po jednom lekaru i po jednoj medicinskoj sestari - tehničaru ne može se normirati jer u Pravilniku ne postoji normativ za ovu oblast ali se može smatrati da je postojeći kadar dovoljno iskorišćen.

Kućno lečenje i nega

Kod ovog oblika zdravstvene zaštite broj izvršenih usluga po lekaru i medicinskoj sestri – tehničaru značajno je viši od broja predviđenog normativom (kadar je dovoljno iskorišćen).

Polivalentna patronažna služba

U Polivalentnoj patronažnoj službi broj izvršenih usluga po jednoj patronažnoj sestri niži je od broja predviđenog normativom (kadar nije dovoljno iskorišćen).

Laboratorijska dijagnostika

Broj obavljenih analiza po 1 izvršiocu VSS viši je od broja predviđenog normativom (kadar je dovoljno iskorišćen) kao i po 1 izvršiocu sa VŠS ili SS (kadar je dovoljno iskorišćen).

Rendgen i ultrazvučna dijagnostika

U rendgen i ultrazvučnoj dijagnostici broj izvršenih usluga rendgen i ultrazvučne dijagnostike (ukupno) po jednom lekaru je optimalan u odnosu na broj predviđen normativom jer postojeći kadar obavlja i rendgen i ultrazvučnu dijagnostiku.

Specijalističko konsultativna delatnost:

Interna medicina

Kod zdravstvene zaštite iz oblasti interne medicine broj izvršenih usluga po jednom lekaru niži je od broja predviđenog normativom i po jednoj medicinskoj sestri - tehničaru (kadar je nedovoljno iskorišćen).

Pneumoftiziološka zaštita

Kod zdravstvene zaštite iz oblasti pneumoftiziološke zaštite ne postoji broj izvršenih usluga.

Oftalmologija

Kod zdravstvene zaštite iz oblasti oftalmologije broj izvršenih usluga po jednom lekaru niži je od broja predviđenog normativom kao i po jednoj medicinskoj sestri - tehničaru (kadar nije dovoljno iskorišćen).

Otorinolaringologija

Kod zdravstvene zaštite iz oblasti otorinolaringologije broj izvršenih usluga/poseta po jednom lekaru niži je od broja predviđenog normativom i po jednoj medicinskoj sestri - tehničaru (kadar je nedovoljno iskorišćen).

Zaštita mentalnog zdravlja

Kod zdravstvene zaštite iz oblasti zaštite mentalnog zdravlja ne postoji broj izvršenih usluga.

Fizikalna medicina i rehabilitacija

Kod zdravstvene zaštite iz oblasti fizikalne medicine i rehabilitacije broj izvršenih usluga po jednom lekaru nije u skladu sa brojem predviđenim normativom (kadar nije dovoljno iskorišćen) a kod fizioterapeutskih usluga je znatno viši po 1 izvršiocu u odnosu na važeće normative (kadar je dovoljno iskorišćen).

Dermatovenerološka zaštita

Kod zdravstvene zaštite iz oblasti dermatovenerologije broj izvršenih usluga po jednom lekaru niži je od broja predviđenog normativom, kao i po jednoj medicinskoj sestri - tehničaru (kadar je nedovoljno iskorišćen).

Stomatološka služba

U stomatološkoj zdravstvenoj zaštiti, ukupno, broj izvršenih usluga po jednom doktoru stomatologije niži je od broja predviđenog normativom i po jednom stomatološkom asistentu i tehničaru.

ISPUNJENJE STANDARDA BROJA ZAPOSLENIH LEKARA, STOMATOLOGA, MED. SESTARA, ZDRAVSTVENIH SARADNIKA I NEMEDICINSKOG KADRA

U svim navedenim oblastima zdravstvene zaštite iz kojih obavljaju zdravstvenu delatnost domovi zdravlja imaju dovoljan broj zdravstvenih radnika, nešto više od normativa kadra iz pomenutog Pravilnika, što je Ministarstvo zdravlja Republike Srbije prihvatilo kod određivanja kvota broja zdravstvenih radnika, zdravstvenih saradnika i nemedicinskog kadra (ugovoreni broj radnika). Broj nemedicinskih radnika nešto je veći od broja koji je predviđen normativima iz Pravilnika. Kadrom, koji je iznad normativima određenog broja a koji je

prihvaćen od Ministarstva zdravlja Republike Srbije, omogućena je bolja pokrivenost terenskih zdravstvenih stanica i ambulanti.

Z A K L J U Č A K

Na osnovu napred iznetog, mogu se izvesti određeni zaključci u vezi rada domova zdravlja Jablaničkog okruga u 2017. godini.

Domovi zdravlja pružali su primarnu zdravstvenu zaštitu stanovništvu sa nepovoljnim demografskim karakteristikama, pre svega zbog prisutne duboke demografske starosti stanovništva i procesa dalje depopulacije istog.

Organizacija punktova primarne zdravstvene zaštite pokazala se kroz dugi niz godina kao najadekvatnija za postojeći položaj - lokaciju naseljenih mesta opština (grada) Jablaničkog okruga.

Obezbeđenost kadrom je dobra u svim oblastima zdravstvene zaštite koju pružaju domovi zdravlja.

U okviru rada i korišćenja primarne zdravstvene zaštite i ispunjenja standarda mera izvršenja za izabranog doktora i stomatologa uočava se da je opterećenost lekara u više oblasti brojem usluga manja od one koju predviđaju normativi kod: zdravstvene zaštite dece predškolskog uzrasta, zdravstvene zaštite žena, zdravstvene zaštite odrasli, specijalističko – konsultativne službe i stomatologije.

U okviru rada i korišćenja primarne zdravstvene zaštite i ispunjenja standarda mera izvršenja za zdravstvene radnike sa VŠS i SŠS uočava se da je njihova opterećenost brojem usluga manja od normativima predviđene kod zdravstvene zaštite dece predškolskog uzrasta, zdravstvene zaštite dece školskog uzrasta, zdravstvene zaštite žena, zdravstvene zaštite odraslih i PPS, specijalističko – konsultativne službe i stomatologije.

U okviru rada i korišćenja primarne zdravstvene zaštite i ispunjenja standarda mera izvršenja za izabranog doktora i stomatologa uočava se da je opterećenost brojem usluga veća od normativima predviđene kod kućnog lečenja i nege i laboratorijske dijagnostike.

U okviru rada i korišćenja primarne zdravstvene zaštite i ispunjenja standarda mera izvršenja za zdravstvenih radnika sa VŠS i SŠS uočava se da je njihova opterećenost brojem usluga veća od normativima predviđene kod zdravstvene zaštite iz oblasti laboratorijske dijagnostike.

Ukupno, za nivo okruga, obezbeđenost kadrom je dobra u svim oblastima zdravstvene zaštite koju pružaju domovi zdravlja a prema broju realizovanih analiza zadovoljna je u laboratorijskoj dijagnostici.

Odeljenje za analizu, planiranje i
organizaciju zdravstvene zaštite
š e f

Prim. mr sci. med. dr Svetislav Krstić

n a č e l n i k C e n t r a

Prim. dr Vanja Ilić